

I

(Päätöslauselmat, suositukset ja lausunnot)

SUOSITUKSET

NEUVOSTO

EU:n huumausainestrategia (2013–2020)

(2012/C 402/01)

ALKUSANAT

1. Tämä EU:n huumausainestrategia muodostaa kattavan toimintapoliittisen kehyksen, jossa esitetään EU:n jäsenvaltioiden ja toimielinten määrittämät EU:n huumausainepoliitiikan painopisteet vuosiksi 2013–2020. Nämä strategiset puitteet, pyrkimykset ja tavoitteet luovat pohjan EU:n kahdelle peräkkäiselle nelivuotiselle huumausaineiden vastaiselle toimintasuunnitelmalle.

2. Strategia perustuu ennen muuta EU:n oikeuden perusperiaatteisiin, ja se noudattaa joka suhteessa unionin perustavanlaatuisia arvoja, joita ovat ihmisarvo, vapaus, demokratia, tasa-arvo, solidaarisuus sekä oikeusvaltioperiaate ja ihmisoikeuksien kunnioittaminen. Sen pyrkimyksenä on yhteiskunnan ja yksilöiden hyvinvoinnin suojeleminen ja parantaminen, kansanterveyden suojeleminen, kansalaisten turvallisuuden korkean tason varmistaminen sekä tasapainoisen, yhtenäisen ja näyttöön perustuvan lähestymistavan omaksuminen huumausaineongelmaan.

3. Strategian perustana on myös kansainvälinen oikeus, eli asiaan liittyvät YK:n yleissopimukset ⁽¹⁾, jotka muodostavat kansainvälisen oikeudellisen kehyksen laittomien huumausaineiden ongelmaan puuttumiseksi ihmisoikeuksien yleismaailmallisen julistuksen huomioon ottaen. Tässä EU:n strategiassa otetaan huomioon YK:n asiaan liittyvät poliittiset asiakirjat, kuten YK:n vuonna 2009 antama poliittinen julistus ja toimintasuunnitelma, joka koskee kansainvälistä yhteistyötä maailman huumausaineongelman vastaisen yhtenäisen ja tasapainoisen strategian määrittelemiseksi. Toimintasuunnitelmassa esitetään, että huumausaineiden kysynnän vähentäminen ja toisaalta tarjonnan vähentäminen ovat laittomia huumausaineita koskevassa politiikassa toisiaan vahvistavia tekijöitä. Myös YK:n poliittinen julistus hivistä/aidsista on otettu huomioon EU:n strategiassa. Strategia on laadittu Lissabonin sopimuksessa vahvistettujen periaatteiden pohjalta ja unionin ja yksittäisten jäsenvaltioiden toimivallan huomioon ottaen. Toissijaisuus- ja suhteellisuusperiaate otetaan tässä EU:n strategiassa asianmukaisella tavalla huomioon, ja sillä pyritään tuomaan lisäarvoa kansallisiin huumausainestrategioihin. Strategiaa toteutetaan näiden periaatteiden ja toimivaltarajojen mukaisesti. Lisäksi strategiasa noudatetaan täysin Euroopan ihmisoikeussopimusta ja EU:n perusoikeuskirjaa.

4. Tämän EU:n strategian avulla käynnistetyillä ja koordinoituilla toimilla ja painopisteillä pitäisi vuoteen 2020 mennessä voida vaikuttaa kaikkiin huumausainetilanteen keskeisiin näkökohtiin EU:ssa laittomien huumausaineiden alalla. Niillä varmistetaan ihmisten terveyden korkeatasoinen suojeleminen ja yhteiskunnan vakaus ja turvallisuus panemalla toimenpiteet, toimet ja lähestymistavat täytäntöön johdonmukaisesti, tehokkaasti ja toimivalla tavalla huumausaineiden kysynnän ja tarjonnan vähentämiseksi jäsenvaltioiden ja EU:n tasolla sekä kansainvälisesti ja minimoimalla mahdolliset näiden toimien täytäntöönpanosta aiheutuvat tahattomat kielteiset vaikutukset.

5. Huumausaineilmiö on kansallinen ja kansainvälinen kysymys, jota on käsiteltävä maailmanlaajuisissa yhteyksissä. EU:n tasolla toteutettu koordinoitu toiminta on näin ollen tärkeää. EU:n huumausainestrategia

⁽¹⁾ Vuoden 1961 huumausaineyleissopimus muutettuna vuoden 1972 pöytäkirjalla, psykotrooppisia aineita koskeva vuoden 1971 yleissopimus ja vuoden 1988 yleissopimus huumausaineiden ja psykotrooppisten aineiden laitonta kauppaa vastaan.

tarjoaa yhteisen, näyttöön perustuvan kehyksen, jolla puututaan huumausaineilmiöön EU:ssa ja sen ulkopuolella. Strategia luo kehyksen yhteisille, toisiaan täydentäville toimille, joilla varmistetaan, että tälle alalle suunnattavat resurssit käytetään tehokkaasti ja toimivalla tavalla, ja että samalla otetaan huomioon jäsenvaltioiden ja EU:n toimielinten institutionaaliset ja taloudelliset rajoitukset ja valmiudet.

6. Strategialla pyritään edistämään huumausaineiden kysynnän ja huumausaineiden tarjonnan vähentämistä EU:ssa sekä vähentämään huumausaineiden aiheuttamia terveys- ja sosiaalisia riskejä ja haittoja soveltamalla strategista lähestymistapaa, jolla tuetaan ja täydennetään kansallisia politiikkoja, joka luo kehyksen koordinoituja yhteisiä toimia varten sekä perustan ja poliittiset puitteet EU:n ulkoiselle yhteistyölle tällä alalla. Tämä saavutetaan yhtenäisellä, tasapainoisella ja näyttöön perustuvalla lähestymistavalla.

7. Tämä strategia perustuu lisäksi niihin kokemuksiin, joita aiempien EU:n huumausainestrategioiden ja niihin liittyvien toimintasuunnitelmien täytäntöönpanosta on saatu, sekä EU:n vuosien 2005–2012 huumausainestrategiasta teetetyн ulkoisen arvioinnin tuloksiin ja suosituksiin. Myös muu asiaan liittyvä toimintapoliittinen kehitys ja toimet huumausaineiden alalla EU:ssa ja kansainvälisellä tasolla on otettu huomioon.

I Johdanto

8. Strategiaan sisältyy uusia lähestymistapoja ja siinä käsitellään seuraavanlaisia viime vuosina havaittuja uusia haasteita:

- yleistymässä oleva sekakäyttö, kuten sallittujen aineiden, esimerkiksi alkoholin ja valvottujen reseptilääkkeiden, yhdistäminen laittomiin aineisiin,
- muiden huumausaineiden kuin opiaattien lisääntyvä käyttö sekä uusien psykoaktiivisten aineiden ilmaantuminen ja leviäminen,
- tarve varmistaa ja parantaa valvottujen reseptilääkkeiden saantia,
- tarve parantaa huumausaineiden kysynnän vähentämiseen tarkoitettujen palvelujen laatua, kattavuutta ja monipuolisuutta,
- veriteitse tarttuvien tautien, erityisesti hepatiitti C -viruksen, edelleen runsas levinneisyys huumausaineita suonensisäisesti käyttävien keskuudessa sekä hiv-tartuntojen ja muiden suonensisäiseen käyttöön liittyvien, veriteitse tarttuvien uusien tautitapausten mahdollinen uhka,
- huumausaineiden käyttöön liittyvien kuolemantapausten edelleen korkea määrä EU:ssa,
- tarve torjua huumausaineiden käyttöä terveydenhuoltoon liittyvällä yhdennetyllä lähestymistavalla tarkastelemalla muun muassa huumausaineiden käyttöön liittyvää alttiutta sairastua psykiatriin sairauksiin,
- laittomien huumausaineiden markkinoiden dynamiikka, kuten huumausaineiden salakuljetukseen käytettyjen reittien muuttaminen, rajat ylittävä järjestäytynyt rikollisuus ja uusien viestintätekniikoiden käyttö laittomien huumausaineiden jakelun helpottamiseksi sekä uudet psykoaktiiviset aineet,
- tarve estää huumeiden valmistukseen käytettävien lähtöaineiden, lähtöaineiden esiaineiden ja muiden olennaisten kemikaalien siirto laillisilta markkinoilta laittomille markkinoille ja tiettyjen kemikaalien käyttö laittomien huumeiden leikkausaineina.

9. EU:n huumausainestrategian tavoitteet ovat seuraavat:

- Pyritään vähentämään huomattavasti huumausaineiden kysyntää, huumausaineriippuvuutta ja huumausaineisiin liittyviä terveys- ja sosiaalisia riskejä ja haittoja.
- Pyritään purkamaan laittomien huumausaineiden markkinat ja heikentämään huomattavasti laittomien huumausaineiden saatavuutta.
- Kannustetaan koordinoitua aktiivisen keskustelun avulla ja analysoimalla huumausainetilannetta ja haasteita EU:ssa ja kansainvälisellä tasolla.

— Lujitetaan edelleen vuoropuhelua ja yhteistyötä huumausainekysymyksissä EU:n ja kolmansien maiden sekä kansainvälisten organisaatioiden välillä.

— Edistetään seurannan, tutkimuksen ja arviointien tulosten levitystä ja parempaa ymmärtämystä huumausaineilmiön kaikista näkökohdista ja toimien vaikutuksista, jotta saataisiin vankka ja kattava näyttöpohja politiikkoja ja toimia varten.

10. Strategia perustuu EU:n saavutuksiin ⁽¹⁾ laittomien huumausaineiden alalla ja sitä laadittaessa on otettu huomioon tämänhetkisen huumausainetilanteen jatkuva ja kattava arviointi, erityisesti EMCDDA:n tekemä arviointi, samalla kun siinä otetaan ennakoivasti huomioon tarve vastata tilanteen kehitykseen ja haasteisiin.

11. Strategia rakentuu kahden politiikka-alan, nimittäin huumausaineiden kysynnän ja huumausaineiden tarjonnan vähentämisen ympärille, sekä kolmen monialaisen aihepiirin ympärille: a) koordinointi, b) kansainvälinen yhteistyö ja c) tutkimus, tiedotus, seuranta ja arviointi. Siihen liittyviin kahteen peräkkäiseen toimintasuunnitelmaan, jotka puheenjohtajavaltiot laativat vuosina 2013 ja 2017, sisällytetään luettelo toimista aikatauluineen, vastuutahoineen, indikaattoreineen ja arviointivälineineen.

12. Tämänhetkisen huumausainetilanteen ja strategian täytäntöönpanon tarpeellisuuden huomioon ottaen valitaan rajoitettu määrä kohdennettuja toimia molemmilta politiikka-aloilta ja kolmesta monialaisesta aihepiiristä, ja ne sisällytetään toimintasuunnitelmiin seuraavien kriteerien pohjalta:

a) Toimien tulee olla näyttöön perustuvia, tieteellisesti perusteltuja ja kustannustehokkaita ja niillä on pyrittävä realistisiin ja mitattaviin tuloksiin, joita voidaan arvioida.

b) Toimet ovat aikaan sidottuja, niillä on tietyt viitearvot ja tulosindikaattorit ja niissä määritetään täytäntöönpanosta, raportoinnista ja arvioinnista vastaavat tahot.

c) Toimien tulee olla selkeästi merkittäviä EU:n kannalta, ja niiden on tuotava lisäarvoa.

13. Jotta strategian ja siihen liittyvien toimintasuunnitelmien täytäntöönpanoon kiinnitettäisiin jatkuvaa huomiota, kukin puheenjohtajavaltio, komission avustamana ja EMCDDA:lta ja Europolilta saamansa teknisen avun turvin, tarkastelee painopisteitä ja toimia, jotka edellyttävät seurantaan horisontaalisessa huumausainetyöryhmässä sen toimikauden aikana, ja seuraa edistymistä. Komissio, ottaen huomioon jäsenvaltioiden ja Euroopan ulkosuhdehallinnon (EUH) toimittamat tiedot sekä EMCDDA:lta, Europolilta ja muilta EU:n elimiltä sekä kansalaisyhteiskunnalta saatavat tiedot, toimittaa puolivuositain tilannekatsauksen, jotta EU:n huumausainestrategian ja siihen liittyvien toimintasuunnitelmien tavoitteita ja painopisteitä voidaan arvioida.

14. Komissio, ottaen huomioon jäsenvaltioiden toimittamat tiedot sekä EMCDDA:lta, Europolilta ja muilta EU:n toimielimiltä ja elimiltä sekä kansalaisyhteiskunnalta saatavat tiedot, panee alulle strategian ulkoisen väliarvioinnin vuoteen 2016 mennessä toisen toimintasuunnitelman laatimiseksi kaudeksi 2017–2020. Kun huumausainestrategia ja sen toimintasuunnitelmat on viety päätökseen vuonna 2020, komissio panee alulle niiden täytäntöönpanon ulkoisen arvioinnin. Tässä arvioinnissa olisi otettava huomioon myös jäsenvaltioista, EMCDDA:lta, Europolilta, muista EU:n toimielimistä ja elimistä, kansalaisyhteiskunnalta ja aiemmista arvioinneista kerätyt tiedot materiaalin ja suositusten saamiseksi EU:n huumausainepolitiikan tulevaa kehittämistä varten.

15. Tavoitteidensa saavuttamiseksi ja tehokkuuden varmistamiseksi EU:n huumausainestrategia 2013–2020 käyttää aina kun se on mahdollista olemassa olevia välineitä ja huumausaineiden alalla toimivia elimiä kunkin toimivaltuuksien rajoissa sekä yhteistoimintaa sellaisten elinten kanssa, jotka ovat sen keskeisten näkökohtien kannalta merkityksellisiä, sekä EU:ssa (erityisesti EMCDDA, Europol, Eurojust, Euroopan tautien ehkäisy- ja valvontakeskus ja Euroopan lääkevirasto) että EU:n ulkopuolella (esimerkiksi YK:n huume- ja rikosjärjestö UNODC, Maailman tullijärjestö, WHO ja Pompidou-ryhmä). Komissio, korkea edustaja, neuvosto ja Euroopan parlamentti huolehtivat siitä, että niiden toiminta laittomien huumausaineiden alalla on koordinoitua ja että niiden toimet täydentävät toisiaan.

⁽¹⁾ Raportti EU:n huumausainestrategian 2005–2012 ja siihen liittyvien toimintasuunnitelmien riippumattomasta arvioinnista osoitteessa http://ec.europa.eu/justice/anti-drugs/files/rand_final_report_eu_drug_strategy_2005-2012_en.pdf

16. Tämän EU:n huumausainestrategian tavoitteiden täytäntöönpanoa varten olisi myönnettävä asianmukaiset ja kohdennetut resurssit sekä EU:ssa että kansallisella tasolla.

II Toimintapoliittinen ala: huumeiden kysynnän vähentäminen

17. Huumausaineiden kysynnän vähentämiseksi toteutetaan keskenään yhtä tärkeitä ja toisiaan tukevia toimenpiteitä, joihin kuuluvat ennaltaehkäisy (ympäristöön liittyvä, yleismaailmallinen, valikoitu ja kohdennettu), varhainen havaitseminen ja puuttuminen, riskien ja haittojen vähentäminen, hoito, kuntoutus, yhteiskuntaan sopeutuminen ja toipuminen.

18. Huumausaineiden kysynnän vähentämiseksi EU:n huumausainestrategian 2013–2020 tavoitteena on pyrkiä vähentämään merkittävästi laittomien huumausaineiden käyttöä, viivyttää huumausaineidenkäytön aloittamisikää ongelmakäytön, huumausaineriippuvuuden ja huumausaineidenkäyttöön liittyvien terveys- ja sosiaalisten riskien ja haittojen estämiseksi ja vähentämiseksi yhtenäisellä, monialaisella ja näyttöön perustuvalla tavalla sekä edistämällä kansanterveyden, sosiaalipolitiikan ja oikeuden alalla toteutettavien toimien johdonmukaisuutta ja turvaamalla se.

19. Huumausaineiden kysynnän vähentämiseksi on määritelty seuraavat painopisteet (joita ei luetella tärkeysjärjestyksessä):

- 19.1 Parannetaan tehokkaiden ja monipuolisten huumausaineiden kysynnän vähentämiseen tähtäävien toimenpiteiden saatavuutta, käytettävyyttä ja kattavuutta, edistetään parhaiden toimintatapojen käyttöä ja vaihtoa ja kehitetään ja pannaan täytäntöön ennaltaehkäisyn (ympäristöön liittyvä, yleismaailmallinen, valikoitu ja kohdennettu), varhaisen havaitsemisen ja puuttumisen, riskien ja haittojen vähentämisen, hoidon, kuntoutuksen, yhteiskuntaan sopeutumisen ja toipumisen laatustandardit.
- 19.2 Parannetaan ennaltaehkäisyohjelmien saatavuutta ja tehokkuutta (ensimmäisistä vaikutuksista pitkän aikavälin kestävyys) ja lisätään tietoisuutta laittomien huumausaineiden ja muiden psykoaktiivisten aineiden käytön riskeistä ja muista vaikutuksista. Ennaltaehkäisytoimiin tulisi tätä varten kuulua varhainen havaitseminen ja puuttuminen, terveiden elintapojen edistäminen ja kohdennettu ennaltaehkäisy (valikoitu ja kohdennettu), jotka suunnataan myös perheisiin ja yhteisöihin.
- 19.3 Lisätään ja kehitetään tehokkaita kysynnänvähentämistoimenpiteitä seuraavanlaisiin haasteisiin vastauksiksi: sekakäyttö, kuten esimerkiksi sallittujen ja laittomien aineiden yhdistetty käyttö, valvottujen reseptilääkkeiden väärinkäyttö ja uusien psykoaktiivisten aineiden käyttö.
- 19.4 Investoidaan tosiasiallisten riskien ja haittojen vähentämistoimenpiteitä koskevaan tutkimukseen ja edistetään sitä tavoitteena vähentää huomattavasti huumausaineisiin suoraan tai epäsuorasti liittyvien kuolemantapausten määrää ja suonensisäiseen käyttöön liittyviä mutta ei yksinomaan siitä johtuvia tartuntatauteja, hiv- ja hepatiittivirustartuntoja sekä sukupuolitauteja ja tuberkuloositartuntoja.
- 19.5 Tehokkaan ja monipuolisen huumausainehoidon saatavuuden, käytettävyyden ja kattavuuden parantaminen koko EU:ssa ongelma- ja huumausaineriippuvaisille käyttäjille, myös muiden huumausaineiden kuin opiaattien käyttäjille, niin että kaikki huumausainehoitoon haluavat pääsevät siihen kulloistenkin tarpeiden mukaan.
- 19.6 Tehostetaan tarpeen mukaan huumausaineiden kysynnän vähentämiseen tähtäävien toimenpiteiden kehittämistä, käytettävyyttä ja kattavuutta vankilaympäristössä perustamalla toimet terveystilanteen asianmukaiseen arviointiin ja vankien tarpeisiin tavoitteena saada aikaan yhtä laadukasta hoitoa kuin ympäröivässä yhteisössä ja Euroopan ihmisoikeussopimuksessa ja EU:n perusoikeuskirjassa vahvistettujen terveydenhuoltoa ja ihmisarvoa koskevien oikeuksien mukaisesti. Hoidon jatkuvuus tulisi varmistaa kaikissa rikosoikeudelliseen järjestelmään kuuluvissa vaiheissa sekä vapautumisen jälkeen.
- 19.7 Kehitetään ja laajennetaan yhdennettyjä hoitomalleja, joissa otetaan huomioon henkisen ja/tai fyysisen terveyden ongelmiin, kuntoutukseen ja yhteiskunnan tukeen liittyvät tarpeet ongelma- ja huumausaineriippuvaisien käyttäjien terveys- ja sosiaalisen tilanteen, yhteiskuntaan sopeutumisen ja toipumisen parantamiseksi ja tehostamiseksi, myös niiden, jotka ovat sairastuneet huumausaineiden käytön seurauksena.

- 19.8 Kehitetään tehokkaita ja eriytyneitä huumausaineiden kysynnän vähentämiseen tähtääviä toimenpiteitä, joilla pyritään vähentämään ja/tai viivästyttämään huumausaineiden käytön aloittamista ja jotka soveltuvat tiettyjen ryhmien tarpeisiin, huumausaineidenkäyttömalliin ja -ympäristöön kiinnittäen erityistä huomiota muuta heikommassa asemassa oleviin ja syrjäytyneisiin ryhmiin.
- 19.9 Estetään huumausaineiden käytöstä aiheutuvat paikalliset ja alueelliset epidemiat, jotka voivat uhata kansanterveyttä EU:ssa, huolehtimalla siitä, että yhteiset toimintavavat ovat koordinoituja ja tehokkaita.
- 19.10 Huumausaineiden kysynnän vähentämiseen tähtäävissä painopisteissä on otettava huomioon huumausaineilmiön erityispiirteet, tarpeet ja haasteet jäsenvaltioiden ja EU:n tasolla. On ehdottoman välttämätöntä antaa tätä varten käyttöön asianmukaiset resurssit paikallisella, kansallisella ja EU:n tasolla.

III Toimintapolitiittinen ala: huumausaineiden tarjonnan vähentäminen

20. Huumausaineiden tarjonnan vähentämiseen kuuluu huumausaineisiin liittyvän rikollisuuden, erityisesti järjestäytyneen rikollisuuden, ennaltaehkäisy, torjunta ja estäminen oikeudellisen ja lainvalvontayhteistyön, kieltojen, rikoksen tuottaman hyödyn takavarikoimisen, tutkinnan ja rajavalvonnan avulla.

21. EU:n vuosien 2013–2020 huumausainestrategiassa on huumausaineiden tarjonnan vähentämiseksi määritelty tavoitteeksi heikentää laittomien huumausaineiden saatavuutta estämällä huumausaineiden laitton kauppa, purkamalla järjestäytyneen rikollisuuden ryhmittymät, jotka osallistuvat huumausaineiden laitton tuotantoon ja kauppaan, käyttämällä tehokkaasti rikosoikeudellista järjestelmää, tehokasta rikostiedustelujohtoa lainvalvontaa ja jakamalla aiempaa enemmän rikostiedustelutietoa. EU:n tasolla painotetaan erityisesti laajamittaiseen, rajat ylittävään järjestäytyneeseen huumausainerikollisuuteen puuttumista.

22. Huumausaineiden tarjonnan vähentämiseksi on määritelty seuraavat painopisteet (joita ei luetella tärkeysjärjestyksessä):

- 22.1 Lujitetaan lainvalvontaviranomaisten yhteistyötä ja koordinoitua strategisella ja operatiivisella tasolla. Tähän tulisi kuulua ainakin rajat ylittävän reaaliaikaisen tietojenvaihdon (ja tiedustelutiedon vaihdon) parantaminen, parhaiden toimintatapojen ja osaamisen vaihdon parantaminen sekä yhteisten operaatioiden ja tutkinnan toteuttaminen. Huumausaineisiin liittyvän, EU:hun kohdistuvan tai EU:ssa tapahtuvan järjestäytyneen rikollisuuden torjunnassa tulisi kolmansien maiden kanssa tehtävän yhteistyön olla tässä tärkeällä sijalla.
- 22.2 Vähennetään EU:n sisäistä ja rajat ylittävää laittomien huumausaineiden tuotantoa, salakuljetusta, laitonta kauppaa, jakelua ja myyntiä ja tällaisen toiminnan edistämistä sekä vähennetään lähtöaineiden ja niiden esiaineiden sekä muiden laittomien huumausaineiden valmistuksessa olennaisten kemikaalien siirtoa.
- 22.3 Reagoidaan tehokkaasti kehityssuuntauksiin, kuten tiettyjen kemikaalien siirtoon käytettäväksi laittomien huumausaineiden leikkausaineina ja huumausaineiden tarjontaan uuden teknologian käytön avulla.
- 22.4 Erityistä huomiota on kiinnitettävä uuteen viestintäteknologiaan, jolla on merkittävä rooli huumausaineiden (myös valvottujen uusien psykoaktiivisten aineiden) tuotannon, markkinoinnin, laittoman kaupan ja jakelun edistämisessä.
- 22.5 Jäsenvaltioiden on jatkettava yhteistyötään ja koordinoitava tarvittaessa toimiaan Euroopan tasolla yhdessä EU:n ja kansainvälisten elinten ja virastojen, kuten Europolin, Eurojustin ja EMCDDA:n kanssa, ja käytettävä täysin hyväksi oikeudellisen ja lainvalvontayhteistyön alalla olemassa olevia välineitä ja menetelmiä, kuten tiedustelujohtoa poliisitoimintaa, huumeprofilointia, yhteisiä tutkimusryhmiä, yhteisiä tulli- ja poliisioperaatioita ja asiaan liittyviä aloitteita, kuten EMPACT-hankkeet, yhteyshenkilöiden foorumit ja alueelliset foorumit.
- 22.6 EU:n tasolla painotetaan tiedustelujohtoa lainvalvontaa, joka kohdennetaan laajamittaiseen huumausaineiden tuotantoon ja laittomaan kauppaan. Tiiviimpää koordinoitua ja yhteistyötä lainvalvontaviranomaisten kanssa jäsenvaltioissa ja niiden välillä sekä Europolin kanssa tulisi entisestään vahvistaa.

- 22.7 Tarvittaessa, jos näitä tehtäviä ei panna alulle eikä hoideta Europolin kautta, EU:ssa voidaan perustaa alueellisia väliaikaisia yhteistyöaloitteita tai -foorumeita niihin uhkiiin vastaamiseksi, joita syntyy huumausaineiden laittoman kaupan reittien vaihtamisesta ja järjestäytyneen rikollisuuden keskittymien syntymisestä. Tämä tapahtuu koordinoitujen operaatioiden kautta. Näiden toimien on oltava nykyisten EU:n tason oikeudellisten ja operatiivisten järjestelyjen mukaisia ja niitä täydentäviä ja perustuttava uhka-arvioihin ja -analyysihin. Tällaisten yhteistyörakenteiden olisi oltava joustavia ja ne voivat olla väliaikaisia sen mukaan, miten tietty uhka, joihin niillä puututaan, kehittyy. Niiden on toimittava läheisessä yhteistyössä kaikkien asiaan liittyvien EU:n virastojen ja foorumien kanssa, erityisesti Europolin kanssa.
- 22.8 Tehostetaan – silloin kun se katsotaan tarpeelliseksi – EU:n huumausaineisiin liittyvää oikeudellista ja lainvalvontayhteistyötä ja nykyisten käytäntöjen hyödyntämistä, reagoimalla nopeammin ja tarkemmin. Tuetaan oikeudellista ja lainvalvontayhteistyötä sekä tietojen ja tiedustelutietojen vaihtoa.
- 22.9 Vahvistetaan Euroopan unionin oikeudellisia puitteita kohdennetusti sen mukaan, mikä katsotaan tarpeelliseksi, jotta tehostettaisiin EU:n reagointia uusiin suuntauksiin, varmistetaan, että yhteistointapyrkimykset täydentävät toisiaan tavoitteena hajottaa rajojen yli toimivat järjestäytyneen rikollisuuden ryhmät, takavarikoidaan huumausaineisiin liittyvien rikosten tuottama hyöty käyttämällä täysipainoisesti varallisuuden takaisin hankinnasta vastaavien toimistojen verkostoa EU:ssa ja varmistetaan näin, että huumausaineiden laittomaan kauppaan puututaan tehokkaammin. Voidaan tutkia, voitaisiinko asiaan liittyviä lainvalvontavälineitä kehittää edelleen.
- 22.10 EU pyrkii saamaan aikaan tehokkaampia politiikkoja huumausaineiden tarjonnan vähentämiseksi vahvistamalla politiikkojen arviointia ja analyysiä parantaakseen näin tietoisuutta huumausainemarkkinoista, huumausaineisiin liittyvistä rikoksista ja huumausaineisiin liittyvien lainvalvontatoimien tehokkuudesta.
- 22.11 Rikosten ehkäisemiseksi, rikosten uusimisen estämiseksi ja rikosoikeudellisen järjestelmän tehon ja toimivuuden parantamiseksi varmistaen samalla, että noudatetaan suhteellisuutta, EU kannustaa aina kun se on tarpeen huumausainepolitiikkojen ja -ohjelmien käyttöä, seuranta ja tehokasta täytäntöönpanoa, mukaan lukien huumausaineita käyttävien rikollisten pidätyspyynnöt ja pakkokeino-seuraamusten asianmukaiset vaihtoehdot (kuten valistus, hoito, kuntoutus, jälkihoito ja yhteiskuntaan sopeuttaminen).

IV Monialainen aihe: koordinointi

23. EU:n huumausainepolitiikassa koordinoitintavoite on kahtalainen: toisaalta halutaan varmistaa synergia, viestintä ja tehokas tietojenvaihto sekä toimintapoliittisia tavoitteita tukevat näkemykset, toisaalta taas halutaan samalla kannustaa aktiivista poliittista keskustelua ja analyysijä kehityssuuntauksista ja haasteista huumausaineiden alalla EU:ssa ja kansainvälisellä tasolla.

Koordinointia tarvitaan EU:n toimielimissä, jäsenvaltioissa, muissa asiaan liittyvissä eurooppalaisissa elimissä ja kansalaisyhteiskunnassa ja näiden kaikkien välillä sekä EU:n, kansainvälisten elinten ja kolmansien maiden välillä.

24. Koordinoinnin alalla on määritelty seuraavat painopisteet (joita ei luetella tärkeysjärjestyksessä):

- 24.1 Varmistetaan synergia, johdonmukaisuus ja tehokkaat työskentelykäytännöt jäsenvaltioiden keskuudessa, EU:n toimielimissä ja elimissä sekä aloitteiden parissa vilpittömän yhteistyön periaatteen pohjalta⁽¹⁾, toimien päällekkäisyyksiä välttämällä, huolehtien tehokkaasta tietojenvaihdosta, tehokkaasta resurssien käytöstä ja takaamalla jatkuvuus puheenjohtajakaudesta toiseen.
- 24.2 Horisontaalinen huumausainetyöryhmä on tärkein huumausainealan koordinoitelin neuvostossa, ja sen koordinoitintoimia on tehostettava edelleen, jotta voitaisiin ottaa huomioon huumausaineisiin liittyvä muissa elimissä tehtävä työ, kuten sisäisen turvallisuuden operatiivisen yhteistyön pysyvässä komiteassa ja kansanterveysyöryhmässä tehtävä työ. Lisäksi huumausaineongelmaan omaksuttava

⁽¹⁾ SEU 4 artikla.

tasapainoinen lähestymistapa, jossa toimet kohdennetaan yhtäläisesti sekä huumausaineiden kysyntään että tarjontaan, edellyttää tiivistä yhteistyötä, vuorovaikutusta ja tiedonvaihtoa neuvoston muiden asiaankuuluvien valmisteluelinten kanssa, myös ulkosuhdetoimien alan elinten ja muiden EU:n aloitteiden kanssa, oikeus- ja rikosasioissa, lainvalvonnassa, kansanterveyden ja sosiaalikeskustelujen alalla.

- 24.3 Varmistetaan, että EU ja jäsenvaltiot kehittävät edelleen ja panevat täytäntöön työmenetelmiä ja parhaita toimintatapoja monialaista yhteistyötä varten strategian tavoitteiden tukemiseksi ja niiden edistämiseksi kansallisella tasolla.
- 24.4 Luodaan jokaisen puheenjohtajakauden aikana mahdollisuuksia keskustella koordinoinnista, yhteistyöstä, uusista suuntauksista, tehokkaista toimista ja muista toimintapolitiikkaan kuuluvista kehityssuuntauksista, jotka tuovat lisäarvoa EU:n huumausainestrategiaan, sekä seurata ja arvioida niitä, esimerkiksi kansallisten huumausainealan koordinaattorien kokousten yhteydessä.
- 24.5 Edistetään ja kannustetaan kansalaisyhteiskunnan, myös kansalaisjärjestöjen, sekä nuorten, huumausaineiden käyttäjien ja huumausaineisiin liittyvien palvelujen asiakaskunnan aktiivista ja merkityksellistä osallistumista ja osallisuutta huumausainepolitiikkojen kehittämiseen ja täytäntöönpanoon jäsenvaltioiden ja EU:n tasolla sekä kansainvälisellä tasolla. Huolehditaan myös siitä, että EU:n huumausaineita käsittelevä kansalaisyhteiskunnan foorumi osallistuu asian käsittelyyn EU:n tasolla ja kansainvälisellä tasolla.
- 24.6 Varmistetaan, että EU:n ääni tulee yhtenäisenä ja kuuluvasti esiin kansainvälisillä foorumeilla, kuten huumausainetoimikunnassa, ja kolmansien maiden kanssa käytävissä vuoropuheluissa, ja edistetään yhtenäistä, tasapainoista ja näyttöön perustuvaa EU:n lähestymistapaa huumausaineisiin. Tässä yhteydessä EU:n edustustoilla voi olla hyödyllinen rooli edistettäessä tätä lähestymistapaa huumausaineiden alalla ja kannustettaessa johdonmukaista keskustelua huumausainepolitiikasta.

V Monialainen aihe: kansainvälinen yhteistyö

25. Kansainvälinen yhteistyö on keskeinen ala, jossa EU tuo lisäarvoa jäsenvaltioiden toimiin huumausainepolitiikkojen koordinoinnissa ja haasteisiin vastattaessa. EU:n ulkosuhteet huumausaineiden alalla perustuvat jaetun vastuun ja monenvälisyyden periaatteisiin, yhtenäiseen, tasapainoiseen ja näyttöön perustuvaan lähestymistapaan, kehityksen, ihmisoikeuksien ja ihmisarvon kunnioittamisen huomioon ottamiseen ja kansainvälisten sopimusten noudattamiseen.

26. EU:n huumausainestrategian 2013–2020 tavoitteena kansainvälisen yhteistyön alalla on lujittaa entisestään vuoropuhelua ja yhteistyötä EU:n ja kolmansien maiden sekä kansainvälisten organisaatioiden välillä huumausainekysymyksissä kattavalla ja tasapainoisella tavalla.

27. EU:n huumausainestrategia on osa kokonaisvaltaista lähestymistapaa, joka mahdollistaa sen, että EU voi esiintyä yksimielisenä kansainvälisillä foorumeilla ja kumppanimaidensa kanssa. EU on edelleen sitoutunut kansainväliseen yhteistyöhön ja keskusteluun huumausainepolitiikan perusteista ja tuo aktiivisesti julki EU:n huumausainepolitiikan alan saavutukset; EU:n huumausainepolitiikassa otetaan tasapainoisesti huomioon huumausaineiden kysynnän ja tarjonnan vähentäminen, se perustuu tieteelliseen näyttöön ja tiedustelutietoon sekä ihmisoikeuksien kunnioittamiseen.

Tämä edellyttää johdonmukaisuutta EU:n tason politiikkojen ja toimien välillä, myös ulkoisessa yhteistyössä huumausaineiden kysynnän vähentämiseksi sekä riskien ja haittojen vähentämiseksi, huumausaineiden tarjonnan vähentämiseksi, vaihtoehtoisen kehityksen edistämiseksi, tietojen ja osaamisen vaihtamiseksi ja sekä valtion että muiden toimijoiden osallistamiseksi.

28. EU:n ja sen jäsenvaltioiden tulisi taata se, että EU:n huumausainestrategia ja sen tavoitteet otetaan huomioon EU:n yleisissä ulkopoliittisissa puitteissa osana kattavaa lähestymistapaa, jossa hyödynnetään kaikilta osin johdonmukaisesti ja koordinoitusti EU:n käytettävissä olevia eri politiikkoja ja diplomaattisia, poliittisia ja rahoitusvälineitä. Korkea edustajan olisi autettava EUH:n tuella tämän prosessin toteuttamista.

29. EU pyrkii ulkoisessa toiminnassaan huumausaineiden alalla omaksumallaan lähestymistavalla lujittamaan ja tukemaan kolmansien maiden pyrkimyksiä käsitellä kansanterveydelle ja turvallisuudelle aiheutuvia haasteita. Tämä tapahtuu panemalla täytäntöön tässä strategiassa vahvistetut aloitteet ja niihin liittyvät toimintasuunnitelmat, mukaan lukien vaihtoehtoinen kehitys, huumausaineiden kysynnän vähentäminen, huumausaineiden tarjonnan vähentäminen, ihmisoikeuksien edistäminen ja suojele sekä myös ottamalla huomioon alueelliset aloitteet. Ottaen huomioon huumausaineiden tuotannon ja laittoman kaupan vaikutuksen lähtö- ja kauttakulkumaiden sisäiseen vakauteen ja turvallisuuteen toimia kohdennetaan myös korruptioon, rahanpesuun ja huumausaineisiin liittyvien rikosten tuottamiin hyötyihin.
30. Kansainvälisen yhteistyön alalla on määritelty seuraavat painopisteet (joita ei luetella tärkeysjärjestyksessä):
- 30.1 Parannetaan EU:n huumausainepoliittikkojen sisäisten ja ulkoisten näkökohtien ja kolmansiin maihin kohdistuvan reagoinnin johdonmukaisuutta huumausaineiden alalla.
- 30.2 Lisätään EU:n osallistumista ja koordinoitua kansainvälisessä huumausainepoliittikkakeskustelussa sekä neuvotteluissa kansainvälisten organisaatioiden ja rakenteiden kanssa, kuten YK:n, G8:n ja Euroopan neuvoston kanssa, sekä suhteissa kolmansiin maihin sopimalla yhteisistä EU:n kannoista ja varmistaen, että EU:lla on tosiasiallisesti rooli YK:n huumausainepoliittikkaprosesseissa.
- 30.3 Varmistetaan, että kansainvälinen yhteistyö huumausaineiden alalla otetaan huomioon yleisissä poliittisissa suhteissa ja puitesopimuksissa EU:n ja sen kumppanien välillä kansallisella ja/tai alueellisella tasolla. EU:n yhtenäisen, tasapainoisen ja näyttöön perustuvan lähestymistavan tulisi näkyä kansainvälisessä yhteistyössä, johon tulisi sisältyä seuraavaa: poliittinen vuoropuhelu, koordinoitu huumausainealalla, kysynnän vähentäminen (myös riskien ja haittojen vähentäminen), tarjonnan vähentäminen, mukaan lukien vaihtoehtoinen kehitys ja lainvalvonta, huumausainepoliittikkojen integroiminen laajempaan kehitysyhteistyöohjelmaan, tiedotus, tutkimus, seuranta ja arviointi.
- 30.4 Varmistetaan, että EU:n kansainväliset toimet ensisijaisissa kolmansissa maissa ja alueilla ympäri maailmaa ovat kattavia ottaen huomioon kaikki huumausaineilmiön ulottuvuudet, ja tarkastellaan näiden maiden ja alueiden kehitystä, vakautta ja turvallisuutta tiiviimmän kumppanuuden kautta.
- 30.5 Varmistetaan, että EU:n kansainväliset toimet huumausainealalla perustuvat näyttöön ja että niihin sisältyy tilanteen ja edistymisen seuranta, jossa käytetään erilaisia Euroopan komission ja EUH:n tiedotuskeinoja, kuten myös EU:n edustustojen, jäsenvaltioiden, EMCDDA:n, Europolin, Eurojustin ja Euroopan tautien ehkäisy- ja valvontakeskuksen välineitä tiiviissä yhteistyössä UNODC:n kanssa.
- 30.6 Varmistetaan, että ehdokasmaille ja mahdollisille ehdokasmaille ja Euroopan naapuruuspolitiikan kumppanimaille osoitettava tuki suunnataan valmiuksien kehittämiseen huumausaineiden tarjonnan ja kysynnän vähentämisessä sekä näyttöön perustuviin, tehokkaisiin ja tasapainoisiin huumausainepoliittikkoihin lujittamalla yhteistyötä, johon kuuluu EU:n parhaiden käytäntöjen jakaminen ja osallistuminen tarvittaessa EU:n virastojen, kuten EMCDDA:n ja Eurojustin, toimintaan.
- 30.7 Varmistetaan kestävä poliittisen vuoropuhelun ja tiedonvaihdon taso strategioista, tavoitteista ja aloitteista käymällä kansainvälisten kumppanien kanssa vuoropuhelua huumausainekysymyksistä sekä alueellisella että kahdenvälisellä tasolla. Avainkumppanit määritetään sen mukaan, miten paljon ne tekevät yhteistyötä EU:n kanssa ja mikä niiden merkitys on käsiteltäessä laittomien huumausaineiden maailmanlaajuisia ongelmia ottaen huomioon uudet kumppanit, joita ilmenee huumausainetilanteen kehittymisen mukaan. Poliittisten vuoropuheluiden tulisi täydentää muita ulkoisen yhteistyön rakenteita ja niiden vaikutuksia ja olla johdonmukaisia niiden kanssa ja toimittava tarvittaessa foorumina keskusteluille yhteistyön painopisteistä ja EU:n rahoittamien hankkeiden edistymisestä.
- 30.8 Varmistetaan, että käytettävissä on riittävä rahoitus ja asiantuntemuksen taso (EU:n ja jäsenvaltioiden antama), muun muassa tehostamalla rahoitusavun ja teknisen tuen koordinoitua, seurantaa ja arviointia pyrkien samalla saamaan aikaan synergiavaikutusta ja jakamalla aina avoimesti ja tasapainoisesti yhteistyötoimet, resurssit sekä rahoitus- ja teknisen avun huumausaineiden kysynnän ja tarjonnan vähentämiseen tähtäävien toimenpiteiden kesken EU:n lähestymistavan mukaisesti. EU:n tulisi

pyrkii huolehtimaan, että EU:n edustustoilla olisi asiaankuuluva asiantuntemus kolmansiin maihin kohdistettavien toimenpiteiden täytäntöönpanon tukemiseksi huumausaineiden alalla. EU:n huumausainestrategian väliarvioinnista ja loppuarvioinnista tulisi käydä esiin EU:n rahoituksen vaikutukset kolmansissa maissa, ja komission ja EUH:n tulisi pitää jäsenvaltiot tarpeen mukaan ajan tasalla merentakaisille maille ja alueille myönnettävän EU:n rahoituksen painopisteistä ja toimien edistymisestä.

30.9 Kun lähtömaille annetaan rahoitus- ja teknistä apua, EU:n ja jäsenvaltioiden on varmistettava erityisesti, että vaihtoehtoisissa kehitysohjelmissa:

— ei aseteta ehtoja eivätkä ne ole syrjiviä ja suunniteltaessa laittomien viljelmien hävittämistä se jaksotetaan asianmukaisesti,

— asetetaan realistiset maaseudun kehittämistavoitteet ja tulosindikaattorit ja varmistetaan kohdeyhteisöjen omavastuullisuus, sekä

— tuetaan paikallista kehitystä samalla kun otetaan huomioon sellaisten tekijöiden vuorovaikutus kuin ihmisten turvallisuus, hallinto, väkivalta, ihmisoikeudet, kehitys ja elintarvikevarva.

30.10 Varmistetaan, että ihmisoikeuksien suojele otetaan täysimääräisesti huomioon poliittisissa vuoropuheluissa ja huumausainealan ohjelmien ja hankkeiden täytäntöönpanossa ja toteutuksessa.

VI Monialainen aihe: tiedotus, tutkimus, seuranta ja arviointi

31. EU:n huumausainestrategian 2013–2020 tavoitteena tiedotuksen, tutkimuksen, seurannan ja arvioinnin alalla on edistää tietoisuutta huumausaineilmiön kaikista näkökohdista ja toimenpiteiden vaikutuksista, jotta politiikkojen ja toimien toteuttamiseksi saataisiin luotettavaa ja kattavaa näyttöä. Lisäksi EU:n huumausainestrategialla 2013–2020 pyritään tehostamaan seurannan, tutkimuksen ja arvioinnin tulosten leviytystä EU:ssa ja kansallisella tasolla lisäten näin synergiaa, jakamalla rahoitus tasapainoisesti ja välttäen päällekkäisyyksiä. Tämä voidaan saavuttaa menetelmien yhdenmukaistamisen, verkottumisen ja tiiviimmän yhteistyön kautta.

32. Tiedotuksen, tutkimuksen, seurannan ja arvioinnin alalla on määritelty seuraavat painopisteet (joita ei luetella tärkeysjärjestyksessä):

32.1 EU:n ja sen jäsenvaltioiden tulisi edelleen investoida tietojenvaihtoon, tietojen keruuseen ja seurantaan, tutkimukseen ja huumausainetilanteen arviointiin ja siihen liittyviin toimiin kansallisella ja EU:n tasolla. Tämän tulisi kattaa kaikki huumausaineilmiön merkitykselliset näkökohdat, huumausaineiden kysyntä ja tarjonta mukaan luettuina. Erityistä huomiota tulisi kiinnittää tiedonkeruun ja raportoinnin jatkamiseen ja tehostamiseen EMCDDA:n avainindikaattorien avulla huumausaineiden kysynnän vähentämisen alalla.

32.2 EMCDDA:n tulisi toimeksiantonsa mukaisesti tehostaa edelleen tietoinfrastruktuureja ja sillä tulisi edelleen olla keskeinen rooli laittomia huumausaineita EU:ssa koskevan tiedon, tutkimuksen, seurannan ja arvioinnin edistäjänä, tukijana ja tuottajana. Sen tulisi vastaisuudessaakin tuottaa ajantasaisia, yleisluonteisia ja kattavia analyyskejä Euroopan huumausainetilanteesta ja toimista siihen vastaamiseksi sekä tehdä tarvittaessa yhteistyötä muiden asiaan liittyvien virastojen kanssa, kuten Euroopan tautien ehkäisy- ja valvontakeskuksen, Euroopan lääkeviraston ja WHO:n kanssa.

32.3 Europolin olisi jatkettava tietojenkeruuta ja analysointia huumausaineisiin liittyvän järjestäytyneen rikollisuuden alalla, ja jäsenvaltioiden tulisi puolestaan toimittaa tarvittavat tiedot virastolle. Europolin olisi edelleen toimitettava säännöllisesti uhkakuva-arvioita (esim. *European Union Serious and Organised Crime Threat Assessment*, EU SOCTA) huumausaineisiin liittyvästä järjestäytyneestä rikollisuudesta EU:ssa.

- 32.4 Jäsenvaltioiden, EU:n toimielinten ja virastojen tulisi tehostaa tietojenkeruuta kaikista huumausaineiden tarjontaan liittyvistä näkökohdista, kuten huumausainemarkkinoista, huumausaineisiin liittyvistä rikoksista ja huumausaineiden tarjonnan vähentämisestä tavoitteena parantaa analyysijä ja tukea päätöksentekoa. Jäsenvaltioiden, komission, EMCDDA:n, Europolin ja tarvittaessa muiden EU:n virastojen tulisi tehdä yhteistyötä tiedonkeruun parantamiseksi ja toimintapolitiikan kannalta merkityksellisten, tieteellisesti perusteltujen indikaattorien kehittämiseksi.
- 32.5 EU:n toimielinten, elinten ja jäsenvaltioiden olisi tehostettava valmiuksia havaita nopeasti ja tehokkaasti uusien psykoaktiivisten aineiden ilmaantuminen, huumausaineiden kulutuksessa ilmenevät käyttäytymiseen liittyvät muutokset, epidemioiden puhkeaminen ja muut suuntaukset, jotka aiheuttavat vaaraa kansanterveydelle ja turvallisuudelle, arvioida näitä ja ryhtyä nopeasti ja tehokkaasti tarvittaviin toimiin. Tämä voidaan toteuttaa muun muassa lujittamalla nykyistä EU:n lainsäädäntöä sekä vaihtamalla tietoja ja tiedustelutietoja, osaamista ja parhaita käytäntöjä.
- 32.6 Jäsenvaltioiden sekä EU:n toimielinten ja virastojen olisi edistettävä ja tuettava tutkimusta, myös soveltavaa tutkimusta, joka koskee uusia psykoaktiivisia aineita, ja huolehdittava jäsenvaltioiden ja EU:n tason verkostojen välisestä yhteistyöstä ja toiminnan koordinoinnista, jotta tietämys tuosta ilmiöstä lisääntyisi. Tämän alan seurantaa olisi tehostettava läheisessä yhteistyössä EMCDDA:n kanssa. Erityistä huomiota olisi kiinnitettävä rikosteknisten ja toksikologisten valmiuksien kehittämiseen ja epidemiologisten tietojen saatavuuden parantamiseen.
- 32.7 Jäsenvaltioiden tulisi jatkaa toimia EU:ssa aikaansaatuisten tulosten ylläpitämiseksi seurannan ja tietojenvaihdon alalla, myös Reitox-huumausainetietojärjestelmän kautta, ja niiden olisi samalla tuettava EU:n yhdenmukaisen tiedonkeruun ja analyysien edelleen kehittämistä huumausaineiden kysynnän ja tarjonnan alalla.
- 32.8 Varmistetaan riittävä rahoitus huumausaineisiin liittyville tutkimus- ja kehityshankkeille EU:ssa ja kansallisesti taloudellisten resurssien rajoissa, myös EU:n rahoitusohjelmien 2014–2020 kautta. EU:n tasolla tuetuissa hankkeissa tulisi ottaa huomioon strategian painopisteet ja sen toimintasuunnitelmat ja niissä tulisi selkeästi näkyä EU:n tuoma lisäarvo, niissä olisi varmistettava johdonmukaisuus ja synergiavaikutus sekä vältettävä päällekkäisyyttä ohjelmissa ja EU:n elinten toimien suhteen.
- 32.9 EU:n toimielinten, elinten ja jäsenvaltioiden tulisi ymmärtää politiikkojen ja toimien tieteellisen arvioinnin merkitys (tuloksia painottaen), sillä se on keskeinen tekijä, kun halutaan lujittaa EU:n lähestymistapaa huumausaineisiin, ja sen käyttöä kansallisella, EU:n ja kansainvälisellä tasolla tulisi edistää.
- 32.10 Varmistetaan, että huumausaineisiin liittyvien kysymysten parissa toimivat alan ammattilaiset saavat koulutusta, ja tehostetaan sitä sekä huumausaineiden kysynnän että tarjonnan vähentämisen alalla.
-